

UNITAT 4. L'ART A L'ATAC!

I. CONTACTE (pàgs. 104-105)

En aquest apartat mostrem a l'alumnat diferents maneres d'acostar-se a l'art. El carrer és un espai per a conèixer de prop les diferents manifestacions artístiques: les parets dels carrers esdevenen museus plens de collages, grafits, paraules, versos que traspuen les idees d'una nova generació força creativa.

1. (pàg. 104)

a) E; b) B; c) C; d) H; e) D; f) A; g) G; h) F.

2. (pàg. 105)

Resposta oberta. En cada imatge s'indica on és el grafit; es tracta de descriure les imatges.

3. (pàg. 105)

Aquesta activitat permet posar en pràctica el geni que els nostres alumnes porten endins. Es presta a treballar-la com a activitat interdisciplinària amb l'assignatura de plàstica o de dibuix artístic. En acabar els alumnes poden explicar com ha estat aquest procés de creació individual o col·lectiva. Amb els treballs podrem il·lustrar i decorar el centre.

II. COMUNICACIÓ (pàgs. 106-111)

EL TEXT ARGUMENTATIU: L'ARTICLE D'OPINIÓ

L'article d'opinió com a text argumentatiu ens permetrà desenvolupar a la classe debats entorn el tema de la creativitat al carrer; també estudiarem: l'estructura, els marcadors lògics i les marques de modalització. Ho aprofitem per a incidir en els arguments més usats en aquesta mena de textos: els arguments de quantitat i els arguments d'autoritat.

1. (pàg. 106)

Activitat de comprensió lectora seguint els procediments habituals. Lectura col·lectiva.

2. (pàg. 107)

- 1) bloguer;
- 2) art urbà / art de carrer;

- 3) hotels alberg per a gent jove;
- 4) grafit;
- 5) micromecenatge.

Què tenen en comú? *Que procedeixen de l'anglès i no estan adaptades al català.*

3. (pàg. 107)

- 1) programari;
- 2) maquinari;
- 3) piulada o tuit;
- 4) youtuber/a;
- 5) bibliotuber /a;
- 6) apunt / article;
- 7) etiqueta;
- 8) tema del moment.

EL TEXT ARGUMENTATIU: L'ARTICLE D'OPINIÓ

4. (pàg. 108)

Resposta correcta: 2.

5. (pàg. 109)

- 1) segon paràgraf; 2) primer paràgraf; 3) tercer paràgraf.

6. (pàg. 110)

Respostes correctes: 1, 3, 5, 7 i 8.

7. (pàg. 110)

L'argument d'autoritat, que consisteix a utilitzar les afirmacions d'una persona de prestigi (autoritat en la matèria) per a defensar una tesi.

8. (pàg. 110)

El de quantitat, que consisteix a fer referència a la gran quantitat de casos en què s'ha donat un fet, el gran nombre de persones que donen suport a la tesi o al fet que s'intenta provar.

RECERCA I EXPRESSIÓ

9. (pàg. 111)

Resposta oberta seguint les directrius de l'activitat.

10. (pàg. 111)

Resposta oberta seguint les directrius de l'activitat.

- f) La dictadura de Primo de Rivera (1923-1930).
- g) Desenvolupament de la 1a Guerra Mundial des del 1914 al 1918.

4. (pàg. 116)

- a) Estat espanyol
- b) Arreu del món
- c) Arreu del món
- d) Estat espanyol
- e) Estat espanyol
- f) Arreu del món
- g) Estat espanyol
- h) Estat espanyol
- i) Arreu del món

5. (pàg. 116)

Resposta oberta. En aquest exercici haurien de ser arreplegades les característiques i els fets històrics d'aquest període, que han aparegut en la unitat.

LES AVANTGUARDES: CARACTERÍSTIQUES I TÈCNIQUES D'ESCRITURA (pàgs. 117-122)

6. (pàg. 118)

Resposta oberta.

- a) A excepció dels adjectius «modernista», «noucentista» «realista» i «clàssic» que no són aplicables als artistes d'avantguarda, la resta d'adjectius podrien aplicar-s'hi. Cal, però, que ho argumenten.
- b) Resposta oberta.

7. (pàg. 118)

- a) Cal·ligrama. Futurisme.
- b) Futurisme.
- c) Cal·ligrama. Futurisme.
- d) Cubisme.
- e) Surrealisme.
- f) Escriitura automàtica. Surrealisme

8. (pàg. 120)

- a) Els textos A i C.
- b) Els cal·ligrames juguen amb la tipografia, no usen signes de puntuació, etc. Els autors són Joan Salvat Papasseit i Josep Maria Junoy.
- c) El text B de Marinetti, el teòric del moviment futurista. Marinetti va ser el creador del Futurisme.
- d) El text D representa al moviment pictòric del Cubisme. Poden esmentar altres quadres de Picasso. Segurament el que més coneixen és el Guernica, que no és d'estètica cubista, sinó expressionista.
- e) El text E té com a font d'inspiració un somni de Dalí, que representa el moviment artístic del Surrealisme. Aquest moviment considera que en el subconscient es troba el nostre veritable «jo», el que no està sotmés a les convencions de la societat en què vivim. Precisament en els somnis s'allibera el nostre subconscient i es mostra el veritable «jo».
- f) El text F és un exemple de prosa poètica d'un dels escriptors més representatius del nostre Surrealisme, J.V. Foix. El somni comença després dels punt suspensius que hi ha en la línia 2.

9. (pàg. 120)

Els recursos propis de la literatura d'Avantguarda són: b), d), e), f), g), h), i), j)

10. (pàg. 121)

Audició i recitació del poema d'acord amb les directrius sonores que han escoltat prèviament.

ELS NOSTRES AUTORS AVANTGUARDISTES (pàgs. 122-124)**11. (pàg. 123)**

- A) a) camaleònic, variable: **vers 1**; b) esguarda, mira: **«Margot ara m'esguarda de fit a fit»**; c) pom-pier, bomber: **«tanmateix un pompier»**; d) connubi, matrimoni: **«i després el connubi»**; e) cretins, estúpids: **«escopiu a la closca pelada dels cretins»**; f) closca, cap: **«escopiu a la closca pelada dels cretins»**; g) bessons, semblants: **«i en Charlot que s'han tornat bessons»**; h) fecunda, marca: **«L'esfera del rellotge a les dotze fecunda les hores...»**
- B) robí, pedra preciosa: **«conec tots els robins»**; exornar, adornar: **«i prenc per exornar el meu pit»**; confits, dolços: **«vaig tirant-los confits»**; minsa, escàs: **«i tota perla minsa»**

12. (pàg. 124)

- a) Resposta oberta.
- b) El futurisme influí en la creació d'aquest poema.
- c) Les imatges poètiques del poema es refereixen al món del circ: Clowns, pallasso, mallot, trapezi, circ, jocs malabars.
- d) Llum de l'irradiador, clowns equilàters, l'esfera del rellotge, l'Edisson
- e) El cinematògraf i la llum de l'irradiador.
- f) Irradiador, ja que és una paraula que dona nom al poemari on es troba aquest poema.
- g) Presència d'elements tipogràfics, dibuixos..., paraules del món de la tecnologia, sense signes de puntuació, sense rima, ni estructura en estrofes, versos trencats en dos o més escalons...

13. (pàg. 124)

- a) El poeta admira el firmament.
- b) En el poema s'esmenta la constel·lació de l'Ossa menor.
- c) L'estrella més més brillant de l'Ossa menor és l'estrella Polar.
- d) La estrella Polar és la més visible des de l'Hemisferi nord i més pròxima a l'eix de la terra, per això assenyala el pol nord celeste i ha servit als navegants per a orientar-se en l'obscuritat.
- e) El poeta es fa present en el text en marques gramaticals de 1a persona com són el pronom personal «Jo», «mi», «em» i els verbs conjugats en 1a persona: «faig», «conec», «tinc», «canto», «prenc», «passo». També usa la metàfora «cavaller volador» per a referir-se a ell mateix.
- f) Les paraules que fan referència a l'espai són: «camí de Sant Jaume», «estrelles», «Ossa menor», «Polsim» (els cometes) i les metàfores «robins», «diamants», «perla» per a esmentar cossos celestes com ara diferents tipus d'estreles.
- g) No hi ha molta adjectivació que descriga els cossos celestes: únicament trobem els següents adjectius: «perla minsa» i «estrella morta». A pesar de l'escassetat d'adjectivació, les metàfores usades pel poeta per a descriure l'Espai en transmeten una imatge d'espai pròxim, familiar i proper al poeta, els elements del qual, malgrat la seua magnificència mantenen amb ell «certa intimitat».
- h) Els versos d'aquest poema són versos lliures. No s'atenen a les regles de la mètrica clàssica: no rimen i no estan disposats en estrofes tradicionals.

- i) Resposta lliure.
- j) Els recursos avantguardistes s'aprecien en la distribució lliure dels versos, i la manca de rima.

14. (pàg. 124)

Hui coneixereu tres escriptors que van utilitzar les tècniques avantguardistes en alguna de les seues obres. El primer es diu JOAN SALVAT PAPASSEIT i, entre les seues paraules futuristes preferides, n'hi ha les que irradien llum, com ara IRRADIADOR; aquesta paraula la va fer servir en un poemari titulat L'IRRADIADOR DEL PORT I LES GAVINES.

El segon es diu, CARLES SALVADOR, un activista valencià compromés amb la normalització lingüística; sent predilecció pels elements del firmament; (EL POEMA) es diu PLUJA D'ESTRELS i aquest poema pertany a l'obra VERMELL en to major.

Finalment, cal esmentar JOSEP VICENT FOIX; la seua poesia SURREALISTA: és ben innovadora perquè representa un canvi respecte de la tradició poètica. A SOL I DE DOL es debat entre la lògica i les emocions. El seu estil és HERMÈTIC, prou formal i no tan senzill com el dels altres dos.

RECERCA I EXPRESSIÓ

15. (pàg. 125)

Resposta oberta. Exercici creatiu que permet posar en pràctica tècniques avantguardistes poètiques i plàstiques i que pot contribuir a fer més lúdica i entretinguda la pràctica de l'aula.

16. (pàg. 125)

Resposta oberta.

A pesar de les activitats i la reflexió que s'ha fet a la unitat al voltant de la revolució artística de l'Avantguarda, als alumnes els seguirà costant acceptar aquestes formes experimentals com a formes artístiques. La reflexió sobre l'art modern pot donar peu a un intercanvi d'idees interessant i que prenguen consciència dels seus prejudicis en matèria d'art.

IV. LES PERSONES I LES LLENGÜES (pàgs. 126-129)

LA HISTÒRIA DE LA LLENGUA I LA HISTÒRIA DE NOSALTRES: DES DELS ORÍGENS FINS AL SEGLE XV

Es tracta de conèixer els fets més rellevants que caracteritzen l'origen i l'evolució de la nostra llengua.

1. (pàg. 128)

1r pas: Llegir l'apartat i respondre les qüestions relacionades amb la informació que apareix en el llibre de l'alumne; proposem entre altres les següents:

- Quan van nàixer exactament les llengües romàniques?
- Com va ser aquest procés?
- Quins pobles habitaven la Tarraconense abans de l'arribada dels romans?
- En què consisteix el procés de romanització?
- Quins pobles arriben a la península Ibèrica després dels romans?
- Quin nom rep la parla popular que deriva del llatí?
- En quin segle comencen a haver-hi textos llatins traduïts al romanç?
- Què és el Forum Iudicum? I les Homilies d'Organyà?
- etc.

Respostes del veritat o fals. Comprensió lectora:

- a) F;
- b) F;
- c) F;
- d) V;
- e) V;
- f) F;
- g) V;
- h) F;
- i) F

2. (pàg. 129)

Convindria tenir a la mà un mapa de l'àrea lingüística catalana. Resposta: perquè els pobladors cristians que es van establir en el Regne de València durant els ss. XIII i XIV eren d'origen català, sobretot, de la part occidental de Catalunya. En canvi, els pobladors de les Illes Balears eren fonamentalment de la zona oriental de Catalunya.

3. (pàg. 129)

Anirà bé tenir a la mà un mapa on apareguen les comarques valencianes de l'interior, com ara: el Racó d'Ademús, l'Alt Palància, l'Alt Millars, els Serrans, la Foia de Bunyol o la Canal de Navarrés.

RECERCA I EXPRESSIÓ

4. (pàg. 129)

Activitat de recerca d'informació en diferents fonts escrites, audiovisuals o informàtiques sobre els pobles preromans. Convé seguir les orientacions del llibre de l'alumne.

V. CONEGUEM LA LLENGUA (pàgs. 130-140)

Les activitats sobre la història del lèxic no han de ser només d'erudició, serveixen per a conèixer el país, la història, la pertinença a una col·lectivitat que s'expressa en una llengua determinada, que categoritza la realitat i la percep mitjançant aqueixa llengua. Alhora són un bon mitjà per a ampliar el vocabulari.

En morfologia i sintaxi, repassem la segona conjugació verbal, tractem la segona part dels pronoms relatius, ara amb el relatiu possessiu i el relatiu neutre, continuem amb l'anàlisi de les oracions –ací amb les subordinades de relatiu– i establim la distinció entre les formes *si*, *sí* i *s'hi*. Pel que fa a fonètica i ortografia, comencem un subapartat dedicat a l'abreviació amb la sistematització de l'ús de les abreviatures; també fem un repàs de fonètica i d'ortografia dedicat a les grafies i els dígrafs *j*, *g*, *tj*, *tg*, *x*, *tx*, *ig*.

LÈXIC

ELS ORÍGENS DEL NOSTRE LÈXIC

1. (pàg. 131)

Identificació de l'origen llatí de mots patrimonials.

Mot patrimonial

menjar, nàixer, mare, llop, orella, ós, lletra, cadira, taula, formatge, por, voler

Llatí

MANDUCARE, NASCERE, MATER, LUPUS, AURICULA, URSUS, LITERA, CATHEDRA, TABULA, FORMATICUS, PAVORE, VOLERE

2. (pàg. 131)

En aquest exercici cal revisar el quadre d'informació de la pàgina 130, fixant-se en els exemples de lèxic esmentat com a manlleus procedents de diverses llengües i caldrà buscar el significat d'aquelles paraules que desconeguen. Activitat que exigeix tenir a la mà un mapa de l'àrea lingüística catalana per situar-hi els topònims que han aparegut en la informació entorn els orígens del nostre lèxic.

3. (pàg. 131)

Activitat d'ampliació de vocabulari

1. constipar-se i refredar-se (23)
2. fartar i atipar (9)
3. aferrar i enganxar (16)
5. apegar i enganxar (16)
4. agranar i escombrar (17)
6. aplegar i arribar (8)
7. arrapar i esgarrapar (18)
10. atrevir-se i gosar (20)
11. bellugar i menejar (21)
12. bonegar i renyar (24)
13. demanar i preguntar (22)
14. embrutar i sullar (25)
15. empényer i espentar (19)

MORFOLOGIA I SINTAXI

LA SEGONA CONJUGACIÓ

4. (pàg. 131)

Repàs de les desinències de present de la 2a conjugació.

5. (pàg. 132)

Ús de les formes del present d'indicatiu i de present de subjuntiu dels verbs de la segona conjugació que presenten variacions ortogràfiques. *Present d'indicatiu* Rebre: rep o rebo, reps, rep rebem, rebeu, reben. Saber: sé, saps, sap, sabem, sabeu, saben. Cabre: cap o cabo, caps, cap, cabem, cabeu, caben. Vèncer: venç o venço, vençes, venç, vencem, venceu, vencen. *Present de subjuntiu*. Rebre: reba, rebes, reba, rebem, rebeu, reben. Saber: sàpia, sàpies, sàpia, sapiem, sapieu, sàpien. Cabre: càpia, càpies, càpia, capiem, capieu, càpien. Vèncer: vença, vences, vença, vencem, venceu, vencen.

6. (pàg. 132)

Ús de les formes dels presents d'indicatiu i de subjuntiu dels verbs de la segona conjugació.

- a) perd;
- b) bat o bato, bateu;
- c) càpia;
- d) convenç;

- e) reba;
- f) vença;
- g) interromp, permeten;
- h) sàpia, sabeu;
- i) rebateu, temeu.

7. (pàg. 132)

Conjugació dels present d'indicatiu i de subjuntiu dels verbs *percebre* i *tòrcer*. *Present d'indicatiu*. Percebre: percep o percebo, perceps, percep, percebem, percebeu, perceben. Tòrcer: torç o torço, torces, torç, torcem, torceu, torcen. *Present de subjuntiu*. Percebre: perceba, percebes, perceba, percebem, percebeu, perceben. Tòrcer: torça, torces, torça, torcem, torceu, torcen.

8. (pàg. 133)

Ús de les formes velaritzades del verbs de la segona conjugació.

- a) crec, conec; tinga
- b) tragues, trac;
- c) responguéssim o responguérem;
- d) remogué;
- e) us paregueu;
- f) molguem;
- g) comprenc, encenga;
- h) sorprenguessen o sorprengueren;
- i) absolgués o absolguera;
- j) escrigues, escriguesses o escrigueres.

9. (pàg. 133)

Ús de les formes verbals dels verbs *créixer*, *meréixer*, *nàixer* i *viure*. *Créixer*: cresc, cresca, cresquí, cresqués o cresquera, crescut. *Meréixer*: meresc, meresca, meresquí, meresqués o meresquera, merescut. *Nàixer*: nasc, nasca, nasquí, nasqués o nasquera, nascut. *Viure*: visc, visca, visquí, visqués o visquera, viscut.

10. (pàg. 133)

Conjugació del present d'indicatiu i del present de subjuntiu dels verbs *nàixer* i *viure*. *Present d'indicatiu*. Nàixer: nasc, naixes, naix, naixem, naixeu, naixen. Viure: visc, vius, viu, vivim, viviu, viuen. *Present de subjuntiu*. Nàixer: nasca, nasques, nasca, nasquem, nasqueu, nasquen. Viure: visca, visques, visca, visquem, visqueu, visquen.

ELS PRONOMS RELATIUS: EL RELATIU POSSESSIU I EL RELATIU NEUTRE

11. (pàg. 134)

Aplicació de les normes d'ús del relatiu possessiu.

- a) Manel ix amb una xica *el pare de la qual* és enginyer.
- b) Hi ha dos xicots a la classe *els cognoms dels quals* són estrangers.
- c) He conegut unes xiques de classe *les amigues de les quals* són molt simpàtiques.
- d) He vist una pel·lícula *el director de la qual* és Pedro Almodóvar.
- e) Tinc uns veïns *la gossa dels quals* no para de bordar.
- f) Enguany tinc un professor de teatre *la filla del qual* és de la nostra colla.

12. (pàg. 134)

Aplicació de les normes d'ús del relatiu neutre.

- a) Sempre feies tard, *cosa que* em preocupava; Sempre feies tard, *fet que* em preocupava; Sempre feies tard, *i això* em preocupava
- b) Ja s'ha curat, *cosa que* ens ha alegrat molt; Ja s'ha curat, *fet que* ens ha alegrat molt; Ja s'ha curat, *i això* ens ha alegrat molt
- c) Tenia molt bones notes, *la qual cosa* m'estranyava; Tenia molt bones notes, *fet que* m'estranyava; Tenia molt bones notes, *i això* m'estranyava
- d) Faig amics ràpidament, *la qual cosa* sempre és un avantatge; Faig amics ràpidament, *cosa que* sempre és un avantatge; Faig amics ràpidament, *fet que* sempre és un avantatge
- e) No em deixa parlar mai, *la qual cosa* no m'agrada gens; No em deixa parlar mai, *fet que* no m'agrada gens; No em deixa parlar mai, *i això* no m'agrada gens
- f) Hi ha hagut un incendi al bosc, *cosa que* és un desastre ecològic; Hi ha hagut un incendi al bosc, *fet que* és un desastre ecològic; Hi ha hagut un incendi al bosc, *i això* és un desastre ecològic.

13. (pàg. 134)

Identificació de les formes de relatiu neutre i l'antecedent. Les formes de relatiu neutre *la qual cosa* i *cosa que* (i les fórmules equivalents *fet que*, *i això*) apareixen en cursiva en la solució de l'activitat anterior. L'antecedent és en tots els casos l'oració principal (en tots els exemples anteriors l'oració principal precedeix la subordinada de relatiu:

- a) Sempre feies tard;
- b) Ja s'ha curat;
- c) Tenia molt bones notes;
- d) Faig amics ràpidament;
- e) No em deixa parlar mai;
- f) Hi ha hagut un incendi al bosc.

L'ORACIÓ: LES ORACIONS COMPOSTES SUBORDINADES DE RELATIU

14. (pàg. 136)

Classificació d'oracions de relatiu en explicatives i especificatives.

Oracions subordinades de relatiu explicatives: b); e); f) i g).

Oracions subordinades de relatiu especificatives: a); c); d).

15. (pàg. 136)

Identificació de la funció sintàctica dels pronoms relatius en oracions donades.

- a) CD
- b) Subjecte
- c) CR
- d) CC de lloc
- e) Subjecte
- f) CD
- g) Subjecte

16. (pàg. 137)

Redacció d'oracions subordinades de relatiu a partir d'oracions simples. Activitat de resposta oberta. Oferim a continuació una solució possible. Convé que a classe es comenten totes les solucions de l'alumnat i que s'intercanvien els exemples.

- a) Tinc un ordinador la pantalla del qual és de 17 polzades
- b) L'institut on jo estudiava és prop de ma casa
- c) Divendres és festa, la qual cosa vol dir que no hi ha classe
- d) El disc que escoltem és nou
- e) El telèfon mòbil que em va regalar la meua àvia està desbaratat
- f) L'escriptora que hem convidat a les jornades culturals és alcoiana o l'escriptora a qui hem convidat és alcoiana.

17. (pàg. 137)

Anàlisi d'oracions relatives substantives. Són relatives substantives les següents.

- a) *Qui no vulga pols*: fa servir el pronom relatiu qui sense un antecedent explícit; la proposició *Qui no vulga pols* equival a les persones netes;
- b) *el que fas*: fa servir un relatiu àton *que* que designa un objecte abstracte, introduït per un article determinat equivalent a un demostratiu neutre (*Per què no penses mai això que fas?*);
- d) *i el que vam perdre l'any passat*: fa servir el relatiu àton *que* precedit per un determinant i s'utilitza per a no repetir l'antecedent (ací, *el trofeu*);
- f) *Qui haurà aprovat*: fa servir el pronom relatiu qui sense un antecedent explícit; la proposició *Qui haurà aprovat* equival a les persones aprovades.

FIXA-T'HI: SI, SÍ O S'HI?

18. (pàg. 137)

Identificació de les definicions corresponents a *si*, *sí* o *s'hi*.

- a) s'hi (4a);
- b) si (2a);
- c) si (1a);
- d) sí (3a);
- e) el si (5a).

19. (pàg. 138)

Aplicació de les normes d'ús de *si*, *sí* o *s'hi*.

- a) sí; si;
- b) s'hi;
- c) s'hi;
- d) si;
- e) si; sí;
- f) si;
- g) si;
- h) si.

FONÈTICA I ORTOGRAFIA

L'ABREVIACIÓ: LES ABREVIATURES

20. (pàg. 139)

Aplicació de les normes d'ús de les abreviatures. Donem la solució segons una lectura horitzontal: aC.; adm.; a. m.; av.; cap.; cast.; cat.; dj.; entl.; h.; Excm. (Excma.); inst.; M. Hble. Sr.; mil·l.; núm.; p. o pàg.; p. m.; PS; PD; St.(Sta.); seg.; s/n; urb.; val.; v. gr; v. o veg.

21. (pàg. 139)

Aplicació de les normes d'ús de les abreviatures. Convé que l'alumnat faci l'activitat sense consultar cap diccionari i l'utilitze després per comprovar-ne el resultat. Donem la solució segons una lectura horitzontal: dl.; dt.; dc.; dv.; ds.; dg.; dir.; ed.; gen.; febr.; març (no té abreviatura); abr.; maig (no té abreviatura); juny (no té abreviatura); jul.; ag.; set.; oct.; nov.; des.; ll-lm. (ll-lma.); prof.; s. d.; t. o tel.; trad.; v. i p.; vol.

22. (pàg. 139)

Activitat lúdica i molt propera als nostres alumnes en què es treballen les abreviatures.

REPÀS DE FONÈTICA I ORTOGRAFIA: els sons [dʒ] i [tʃ] i les grafies j, g, tj, tg, x, tx, ig

23. (pàg. 139)

Identificació dels sons [dʒ] i [tʃ].

Tenen el so de [dʒ]: joc, genial, platja, major, lletjor, fetge

Tenen el so de [tʃ]: xoc, maig, lleig, panxa, xinés, capritxós

24. (pàg. 139)

Repàs de les normes ortogràfiques de j, g, tj, tg, x, tx, ig i aplicació de les normes d'ús de les abreviatures. Convé que recordem que l'ús de les abreviatures està restringit a uns documents molt concrets (com ara els administratius, o els apunts o les anotacions personals que es prenen d'una classe o d'una conferència, etc.) i també a parts de textos molt específics (notes a peu de pàgina, referències internes dins d'un text, quadres, etc.). Normalment, farem servir l'escriptura de les paraules senceres i reservarem, per tant, les abreviacions (en aquest cas les abreviatures) per als textos i els contextos que acabem d'esmentar.

El primer (1r) diumenge (dg.) de gener (gen.) vaig tenir un mal de panxa molt agut mentre em menjava un entrepà de formatge durant una passejada per la platja de Sant (St.) Joan. Creia que era el fetge però en realitat el metge em va dir que era un còlic nefrític. El doctor (Dr.) Santonja em va receptar unes injeccions i un xarop que feia gust de fardatxo fregit. No desitjava gens engolir-me cap cullerada d'aquell beuratge però abans de gitar-me algú va posar-ne una dosi al pitxer de l'aigua. La barreja va ser miraculosa. L'endemà em vaig alçar més content que un gínjol.

25. (pàg. 139)

Activitat de dictat. Seguiu el procediment habitual.

VI. TALLER DIGITAL (pàg. 141)

A la part general d'aquesta guia didàctica expliquem amb detall les característiques de les activitats plantejades al llibre. Ara, de manera esquemàtica, indiquem les qüestions més importants a tenir en compte en cada activitat d'aquesta unitat:

Activitat 1. Concurs d'articles d'opinió

- Per a aquesta activitat facilitem una sèrie d'enllaços a periòdics digitals on l'alumnat pot entrar i veure articles d'opinió.
- De tots els articles en seleccionarà un, l'imprimirà i prepararà un breu text on expose/en els arguments de per què considera/en que és el millor article.
- Es penjaran a classe els articles i els textos argumentatius. Es delimitarà un temps d'exposició (una o

més setmanes) per tal que tots puguin llegir les propostes. A la fi es votarà el guanyador.

- Les candidatures s'hauran presentat de forma anònima. El professorat pot arreplegar totes les candidatures i després ja es penjen de forma anònima. Es pot posar un pseudònim al treball i lliurar al professorat en una nota de paper plegada el pseudònim i l'autoria.

Activitat 2. Fem art?

- És una activitat molt senzilla i ràpida de fer. Consisteix a fer servir una aplicació web a Internet on l'alumnat sols ha de pujar diverses imatges que ha arreplegat a la Xarxa prèviament. A l'aplicació web sols haurà de col·locar-les als espais buits i afegir text, icones, etc. utilitzant el menú que té l'aplicació web.
- Producte resultant: un collage en format d'imatge, la qual pot desar al seu ordinador i enviar-la al professor per Internet o imprimir-la.

Activitat 3. Cacera del tresor «Els poetes avantguardistes»

- En aquesta activitat l'alumne ha de seguir les indicacions que es donen a cada part de la Cacera del tresor (Introducció, Preguntes, La gran pregunta) utilitzant recursos d'Internet.
- Les preguntes, com també la gran pregunta, es contesten a partir de l'opinió de l'alumnat. No són preguntes amb resposta única. Es valorarà, doncs, la coherència del text, la riquesa lingüística i correcció gramatical.
- Producte resultant: un document (tipus Writer, Word) que conté les preguntes formulades i la gran pregunta. Donem a l'alumnat una plantilla-guia que ha de completar amb aquestes preguntes.

Activitat 4. Test final

- Hem creat un test amb una bateria de preguntes tancades (3-4 opcions de resposta) per tal de preguntar a l'alumnat qüestions sobre els continguts de tots els apartats de la unitat.
- Es fa aquest test per tal que servisca de recurs d'avaluació al professor. Són 15 preguntes sobre les qüestions més importants de la unitat.
- Les solucions de les respostes apareixen a la plataforma i només les pot veure el professor.

VII. RESUM (pàg. 142)

Llegir els resums dels diferents apartats.

Escriure en un quadern a part les definicions que hi apareguen.

Fer un esquema de tots els conceptes i continguts treballats i dur-lo al portafoli.

Buscar imatges al·lusives relacionades amb el significat dels mots pertinents.

Aprofitar les activitats del taller digital per a fer la portada de la unitat del seu quadern d'activitats.

VIII. COMPROVACIÓ (pàg. 143)

1. Els textos argumentatius serveixen per a convèncer el lector. L'article d'opinió és un exemple en què un especialista opina sobre un tema polèmic o controvertit. S'hi solen trobar arguments d'autoritat, de quantitat, etc.

2. Resposta lliure. El text resultant haurà de respondre a les característiques dels textos argumentatius i en concret dels articles d'opinió, que hem estudiat en l'apartat de comunicació (pàgs. 106-111).

3. Paraules relacionades amb les Avantguardes

- Futuristes: artistes seguidors del moviment ideològic i estètic del Futurisme que defensava que l'artista havia de buscar respostes en els invents de la societat moderna, el maquinisme, el motors...
- Dadaïstes: artistes seguidors del moviment ideològic i estètic del Dadaïsme que defensava que l'artista havia de provocar la consciència burgesa de la societat, rebel·lar-se contra els convencionalismes i inspirar-se en el llenguatge més bàsic i infantil.
- Surrealistes: artistes seguidors del moviment ideològic i estètic que defensava que l'artista havia de buscar respostes per comprendre la condició humana en el món dels somnis i del subconscient.
- Cal·ligrama: poema on no hi ha versos disposats en estrofes, on la sensació visual té gran importància, ja que la imatge visual representada està estretament vinculada al contingut.
- Paraules en llibertat: tècnica d'escriptura dels moviments avantguardistes que pretenia provocar el lector mitjançant els recursos següents: absència de signes de puntuació, ús lliure de les majúscules, introducció de signes matemàtics i onomatopeies, alteracions de la sintaxi...
- Escriptura automàtica: recurs literari per a rescatar de la ment els nostres pensaments ocults, aquells dels quals no som conscients i que sols apareixen en els somnis. Consistia a deixar fluir lliurement el pensament, sense ordenar-lo de forma lògica o racional i sense restriccions lingüístiques.

4. Resposta lliure. Podem trobar Informació sobre el poeta Salvat Papasseit en les pàgines 120 a 123.

5. Solucions: a) F; b) V; c) F; d) F; e) F. C.f. informació al llibre de l'aprenent, pàg. 126-129.

6. Cf. informació de l'apartat CONEGUEM LA LLENGUA sobre els orígens del nostre lèxic, pàg. 130.

7. Solucions: espentar i empényer; bellugar i menejar; atipar i fartar; agranar i escombrar.

8. Ús de verbs de la 2a. conjugació. a) vingues; b) encengueu; c) compreguesses o compregueres, comprenc, d) combat

9. Ús del relatiu possessiu. a) Tinc una gossa la mare de la qual té pedigrí. b) Viu en una casa les finestres de la qual donen a la platja. c) Estudia en un institut el nom del qual és Joan Fuster.

10. Redacció d'oracions de relatiu. Activitat de resposta oberta (veg. pàgs. 128-131).

11. Anàlisi d'oracions de relatiu. Oració (o proposició) subordinada de relatiu: que vam saludar ahir; funció: CD; antecedent: la cantant; és una oració de relatiu especificativa; no és una relativa substantivada.

12. Ús de les abreviatures.

a) La Dra. M. J. Rovira viu al c/ Montserrat Roig, núm. 13, entl., dta.; b) Jaume vivia a l'av. del Port núm. 15, 3r esq. i ara viu al c. la Mar, núm. 24, 2n bl., 7é pis, 4a pta.

13. Ús de les grafies *j, g, tj, tg, x, tx, ig*

punxa, enginyós, desig, garatge, pitjor, carxofa, prestatge, festeig, encoratjar, fatxada, fugitiu, cartutxera, clenxa, clòtxina.